

วิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรติยศ :
วงดุริยางค์เครื่องลมของวิจิตร จิตรังสรรค์
An Analysis of the Musical Arrangement of Song
of Honor: Symphonic Band by Wijit Jitrangsan

ธนพัฒน์ เกิดผล¹
Tanapat Kerdpol

¹ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชามานุษยดุริยางควิทยา คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

วิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรตินิตย: วงดุริยางค์เครื่องลมของวิจิตร จิตรังสรรค์ ผู้วิจัยได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติและผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานของวิจิตร จิตรังสรรค์
2. เพื่อวิเคราะห์วิธีการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรตินิตยสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมของวิจิตร จิตรังสรรค์ โดยผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยด้านมานุษยดุริยางควิทยา

วิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรตินิตยสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมของวิจิตร จิตรังสรรค์ จำนวน 13 เพลง ผลการวิจัยพบว่า วิจิตร จิตรังสรรค์ เกิดเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2499 ภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร เริ่มเล่นดนตรีและสนใจศึกษาการเรียบเรียงเสียงประสาน จึงได้เริ่มฝึกหัดเรียบเรียงเสียงประสานตั้งแต่ในสมัยเรียนมัธยมศึกษา ที่โรงเรียนมัธยมวัดสุทธิวาราม เมื่อเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เข้าร่วมวง CU Band ในขณะที่เดียวกันก็ศึกษาวิชาดนตรีเพิ่มขึ้น และได้สร้างสรรค์งานเรียบเรียงเสียงประสานเรื่อยมา การทำงานเริ่มทำงานในวงการดนตรีมาตั้งแต่สมัยเรียนมหาวิทยาลัย เป็นทั้งผู้ทำทราบนสโพลิชันโน้ตในห้องบันทึกเสียง โปรดิวเซอร์ นักเรียบเรียงเสียงประสาน และนักดนตรี ปัจจุบันวิจิตร จิตรังสรรค์ ทำงานเป็นนักเรียบเรียงเสียงประสานเป็นอาชีพหลัก และเป็นอาจารย์พิเศษสอนด้านทฤษฎีดนตรีและการเรียบเรียงเสียงประสานให้กับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

จากศึกษาวิเคราะห์พบว่า วิจิตร จิตรังสรรค์ มีการเรียบเรียงเสียงประสานตามหลักทฤษฎีดนตรีโดยคงไว้ในสิ่งที่ติดอยู่แล้ว และมีการรังสรรค์สิ่งใหม่เพิ่มเติมทำให้เกิดความน่าสนใจ บทเพลงเกียรตินิตยทั้ง 13 เพลง มีเนื้อดนตรีแบบโฮโมโพนี และในบางเพลงมีการแต่งทำนองช่วงนำขึ้นใหม่ การแต่งทำนองสอดประสาน มีการใช้คอร์ดหลายชนิด ทั้งคอร์ดพื้นฐานในกฎแจเสียงหลัก และคอร์ดโครมาติก เคเดนซ์ที่นำมาใช้ ได้แก่ เคเดนซ์ปิดแบบสมบูรณ์ เคเดนซ์ปิดแบบไม่สมบูรณ์ เคเดนซ์กึ่งปิด เคเดนซ์ขัด และเคเดนซ์เปิด ด้านสีสันทันของเสียงมีการกระจายหน้าที่ให้แต่ละแนวเสียงอย่างทั่วถึง มีการสลับการบรรเลงทำนองหลักระหว่างแนวเสียงสูงกับแนวเสียงต่ำ

ซึ่งเป็นการแบ่งกลุ่มเสียงที่ครอบคลุมทำให้แต่ละแนวเสียงมีความสำคัญ แม้ว่าจะมีข้อจำกัดด้านรูปแบบวงที่มีเพียงรูปแบบเดียวกับบทเพลงที่มีลักษณะและอารมณ์ที่หลากหลาย แต่วิจิตร จิตรังสรรค์ก็สามารถจินตนาการออกแบบสีสันทันของเสียงให้แต่ละบทเพลงได้อย่างเหมาะสมลงตัว

คำสำคัญ: การเรียบเรียงเสียงประสาน, เพลงเกียร์ตียศ, วงดุริยางค์เครื่องลม, วิจิตร จิตรังสรรค์

Abstract

The main objective of the research of an analysis of musical arrangement of song of honor: symphonic band by Wijit Jitrangsan are as following: 1) to study Wijit Jitrangsan's biography and his works. 2) to study an analysis of song of honor arranged for symphonic band by Wijit Jitrangsan. The researcher conducted by using the ethnomusicology method to analyze 13 songs of honor was arranged by Wijit Jitrangsan.

The results of the study found that Wijit Jitrangsan was born on may 30, 1956, lives in Bangkok. First he started playing music and has been interested in music arrangement since he studied in Wat Suthiwararam School. During his university years, he joined the Chulalongkorn University Band (CU Band). At the mean time, he studied music theory more and created the arrangement works since then. He was also a music sheet transposer in the studio, a producer, a music arranger and a musician. Nowadays, he works as a music arranger for the main career and also be the special instructor of music theory and arrangement at different educational institutes.

From the analysis, Wijit Jitrangsan has arranged songs according to the music theory, remained the good point and created the new

ideas to make song more interesting. Music texture of all 13 songs of honor is homophony and some songs were created the new introduction, the new counterpoint. Many chords are applied to harmony in both diatonic chord and chromatic chord. The used cadences are perfect authentic cadence, imperfect authentic cadence, plagal cadence, deceptive cadence and half cadence. In tone color, these are contributing function to each part, playing by swapping between soprano and bass in main melody. This is the orchestration that makes each part is important. Although there is a limit of only one form of symphonic band with various emotions and characteristics, Wijit Jitrangsan can imagine to create suitably tone color for each song.

Keywords: musical arrangement, song of honor, symphonic band, Wijit Jitrangsan

บทนำ

การเรียบเรียงเสียงประสานเปรียบเสมือนการสร้างความกลมกล่อมให้กับเสียงดนตรี ประดับแต่งให้บทเพลงมีอารมณ์ความรู้สึกได้หลากหลาย ทำให้บทเพลงมีความสมบูรณ์ สามารถแสดงอารมณ์ความรู้สึกของบทเพลงให้ผู้ฟังรับรู้ได้มากกว่าบทเพลงที่มีคำร้องหรือทำนองเพียงอย่างเดียว และเป็นการวางแผนอย่างละเอียดถี่ถ้วนให้กับเสียงดนตรี

ผู้เรียบเรียงเสียงประสานที่ดีนั้นควรมีความรู้ทางด้านทฤษฎีดนตรี ทักษะการฝึกโสต ทักษะการบรรเลงดนตรี ความรู้ในเครื่องดนตรีทุกประเภท ประสบการณ์การฟังดนตรีที่หลากหลายประเภทและการเรียนรู้วิธีการเรียบเรียงเสียงประสานของผู้อื่นเป็นระยะเวลาพอสมควร จึงสามารถนำทุกอย่างมารวมกันแล้วกลั่นกรองออกมาเป็นผลงานที่มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองได้

วิจิตร จิตรังสรรค์ มีวิธีการเรียบเรียงเสียงประสานที่มีความไพเราะเฉพาะตัว มีความสามารถในการเรียบเรียงเสียงประสานให้กับวงดนตรีได้หลายรูปแบบ เช่น วงดุริยางค์เครื่องเป่า วงโยธวาทิต และวงปิกแบนด์ สร้างสรรค์ผลงานให้กับสังคมไทยมากมาย อาทิ เรียบเรียงเพลงแต่งอ่อน แสดงโดย Asian Youth Symphonic Band ณ ประเทศสิงคโปร์ เรียบเรียงเพลงพระราชนิพนธ์สำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม บันทึกลงเสียงโดย The North Texas University Symphonic Band เรียบเรียงเพลง Asian Games Display Tune บรรเลงแปรชบวนในการแข่งขันกีฬา Asian Games ครั้งที่ 13 ที่กรุงเทพมหานคร เป็นต้น หนึ่งในผลงานที่มีชื่อเสียงและโดดเด่นของวิจิตร จิตรังสรรค์ คือ การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรติยศสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม เมื่อปี พ.ศ. 2537 ในความดูแลของมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นการนำเพลงที่มีความสำคัญและทรงคุณค่ากับสังคมไทยมาเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม บางบทเพลงเป็นเพลงในพิธีการของสังคมไทยและบางบทเพลงเป็นการผสมผสานทางวัฒนธรรมดนตรีระหว่างดนตรีไทยกับดนตรีตะวันตก เช่น เพลงชาติ เพลงสรรเสริญเสือป่า เพลงมหาฤกษ์ เพลงมหาชัย เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงสดุดีมหาราชา เพลงสยามมานสติ เพลงพม่าประเทศ เพลงกราวกีฬา เพลงสาธุการ เป็นต้น

เพลงเกียรติยศเป็นเพลงที่ใช้ในการประกอบพิธีการสำคัญต่าง ๆ ในสังคมไทย เช่น เพลงสรรเสริญพระบารมี ใช้ในการคำนับรับเสด็จหรือแสดงความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ เพลงมหาชัย เป็นเพลงบรรเลงต้อนรับประธานของงานอันมีศักดิ์ตั้งแต่ชั้นจอมพล นายกรัฐมนตรี ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ของไทย ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ของต่างประเทศ จนถึงชั้นพระบรมวงศานุวงศ์ เพลงมหาฤกษ์ใช้บรรเลงต้อนรับบุคคลสำคัญในพิธี และใช้เป็นเกียรติในงานพิธีเปิดสถานที่หรือเปิดงานต่าง ๆ ตามมงคลฤกษ์ เพลงสดุดีมหาราชา ใช้สำหรับเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เพลงชาติเป็นสัญลักษณ์ประจำชาติ และเป็นที่ยอมรับของคนในชาติ ทำให้เกิดความสามัคคีในความเป็นไทยและหล่อหลอมดวงใจให้เป็นหนึ่งเดียว (สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ: 2551) เพลงสาธุการ เป็นเพลงหน้าพาทย์ชั้นสูงในชุด โหมโรงเย็น เป็นการ

น้อมใจแสดงความเคารพต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์และพระรัตนตรัย ใช้บรรเลงในพิธีไหว้ครู และบรรเลงในงานพิธีมงคลสำคัญถือเป็นเพลงที่มีความศักดิ์สิทธิ์ เพลงกราวกีฬาใช้ในการประกอบการแข่งขันกีฬา เป็นต้น

เพลงเกียร์ตียศนิยมใช้บรรเลงด้วยวงดุริยางค์ วงดุริยางค์เครื่องลม วงโยธวาทิตและวงปิกแบนด์ ซึ่งวงดนตรีเหล่านี้มีบริบทในสังคมไทยมายาวนานและต่อเนื่อง ทั้งในด้านการศึกษาและการรับใช้สังคม วงดุริยางค์เครื่องลมเป็นวงดนตรีที่มีขนาดใหญ่ มีผู้เล่นประมาณ 30-50 คน ประกอบไปด้วยเครื่องดนตรีจำนวน 3 กลุ่ม การที่จะเรียบเรียงเสียงประสานให้เกิดความไพเราะลงตัวได้ต้องใช้ความสามารถในการเรียบเรียงสูง ต้องมิให้เกิดการทับซ้อนกันของเสียงเครื่องดนตรีในแต่ละกลุ่ม ระดับเสียงต้องไม่เกินขีดจำกัดของเครื่องดนตรี และไม่ยากเกินความสามารถของผู้เล่น เพราะผู้ที่เป่าสมานซิกในวงดุริยางค์เครื่องลมส่วนมากจะเป็นเยาวชนในสถาบันการศึกษา ที่สำคัญต้องคงความไพเราะของบทเพลงไว้มิให้เสื่อมหาย ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาวิธีการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมของวิจิตร จิตเรขาสรรค์และพึงมีประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจศึกษาด้านการเรียบเรียงเสียงประสาน อีกทั้งผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของเพลงเกียร์ตียศ เพื่อเป็นการสืบสานและคงไว้ซึ่งคุณค่าของบทเพลงสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติและผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานของวิจิตร จิตเรขาสรรค์
2. เพื่อวิเคราะห์วิธีการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียร์ตียศสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมของวิจิตร จิตเรขาสรรค์

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียร์ตียศ: วงดุริยางค์เครื่องลมของวิจิตร จิตเรขาสรรค์ ได้มีการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านทฤษฎีดนตรีและการวิเคราะห์ ทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียบเรียงเสียงประสาน รวมถึงเอกสาร ตำราวิชาการเกี่ยวกับวงดุริยางค์เครื่องลมและเกี่ยวกับบทเพลงเกียร์ตียศ อีกทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หัวข้อดังนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวกับทฤษฎีดนตรีและการวิเคราะห์

วัตถุประสงค์ในการวิเคราะห์ดนตรี คือ การเข้าใจลักษณะหรือรูปแบบของดนตรี ไม่ใช่แค่เพื่อที่จะให้นักดนตรีเข้าใจถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นระบบของรูปแบบดนตรีเท่านั้น แต่ทำให้สามารถรู้ถึงความแตกต่างระหว่างดนตรีที่ประพันธ์โดยคีตกวีต่างกัน หรือความแตกต่างของดนตรีที่อยู่ในคนละยุค ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีความสำคัญสำหรับนักดนตรีเทียบเท่ากับผู้อำนวยเพลง และเทียบเท่ากับนักดนตรีวิทยา (White : 1976)

2. แนวคิดที่เกี่ยวกับการเรียบเรียงเสียงประสาน

การเรียบเรียงประสานสำหรับวงโยธวาทิต เป็นการนำส่วนสำคัญของดนตรีมาเรียบเรียงให้เกิดสีสันทางเสียง โดยได้แบ่งลักษณะการเรียบเรียง ออกเป็น 4 ส่วน คือ ทำนอง การเพิ่มเสียงประสาน กลุ่มเสียงเบสและการคลอเสียง นอกจากนี้การจัดกลุ่มเสียงจะช่วยให้ผู้เรียบเรียงมีความสะดวกและรวดเร็วในการวางแผนการเรียบเรียง การจัดกลุ่มเสียงจะกำหนดมาตรฐานของพื้นผิว (Texture) และในการเรียบเรียงจะตั้งชื่อการจัดกลุ่มเสียงของเครื่องดนตรีต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็นกลุ่ม โซปราโน อัลโต เทเนอร์ และเบส ในบทเพลงหนึ่งเพลงสามารถนำการจัดกลุ่มเสียงหลายแบบมารวมเข้าด้วยกัน จะทำให้พื้นผิวของบทเพลงมีความหลากหลาย น่าสนใจ ผู้ฟังไม่เกิดความเบื่อหน่าย (วิรัตน์ เลียงสมบูรณ์ : 2541)

3. เอกสาร ตำราวิชาการเกี่ยวกับวงดุริยางค์เครื่องลม

วงโยธวาทิต (Military band) หมายถึง กลุ่มผู้เล่นเครื่องดนตรีที่ประกอบด้วยเครื่องลมไม้ เครื่องแตรทองเหลือง และเครื่องประกอบจังหวะ วงดนตรี

ประเภทนี้แรกเริ่มตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ทางทหารที่เรียกว่า วงดุริยางค์ทหาร ต่อมาจึงนำคำนี้มาเรียกวงดนตรีที่ใช้เครื่องดนตรีประเภทเดียวกัน วงโยธวาทิต สามารถแบ่งตามลักษณะของการบรรเลงได้ดังนี้ 1. วงมาร์ชชิ่งแบนด์ 2. วงนั่งบรรเลง 3. วงแปรชบวน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน : 2547)

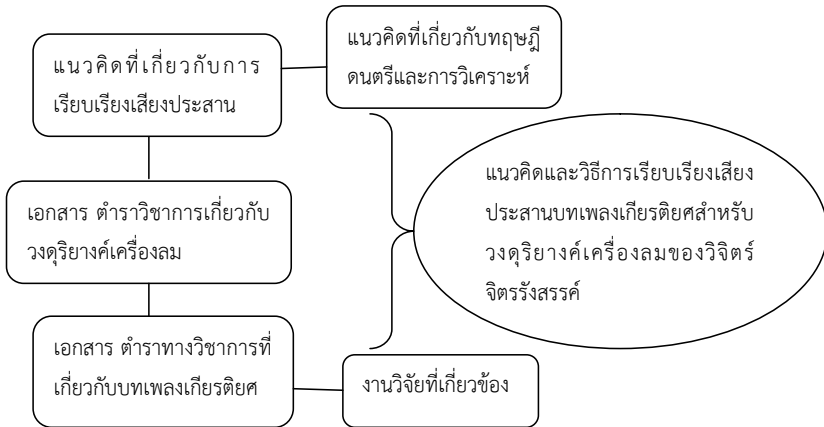
4. เอกสาร ตำราทางวิชาการที่เกี่ยวกับบทเพลง

โครงการบันทึกเสียงเพลงเกียรตินิยม ได้จัดทำขึ้นเมื่อปี 2537 มีความมุ่งหวังที่จะสร้างผลงานใหม่ ๆ เปิดโอกาสให้เยาวชนไทยได้พัฒนาดนตรีสู่ความเป็นสากลมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนนักดนตรีวงดุริยางค์เครื่องเป่า เพื่อสร้างกิจกรรมที่พัฒนาฝีมืออย่างจริงจัง นอกจากนี้ยังเป็นการยกฐานะของการบรรเลงในสนามสู่การบรรเลงดนตรีเพื่อการฟัง ซึ่งต้องควบคุมคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีเพลงเกียรตินิยมที่ได้นำมาเรียบเรียงใหม่ทั้งสิ้น 13 บทเพลง เกียรตินิยม (วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล : 2537)

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

อัศวิน นาคี (2553) ได้ศึกษาวิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานของ วิจิตร จิตรังสรรค์ ผลการวิจัยพบว่า การประสานเสียง พบการกระจายเสียงให้กับเครื่องดนตรีได้เหมาะสมไม่เกินขีดความสามารถและเลือกใช้บันไดเสียงที่เน้นไปทางแฟล็ตมากกว่าทางชาร์ปเพื่อให้กลุ่มเครื่องดนตรีเครื่องเป่าบรรเลงได้ดี บทบาทของเครื่องดนตรีกลุ่มริธึมทำหน้าที่ได้ทั้งการบรรเลงจังหวะหลัก และทำนองหลัก ดนตรีที่บรรเลงประกอบส่วนใหญ่เน้นการบรรเลงแบบแบ่งกลุ่มโดยบรรเลงในแต่ละลักษณะแตกต่างกันไป เช่น การประสานทำนองหลักแบบการทาบคู่ 8 ล่าง การประสานทำนองหลักโดยบรรเลงกลุ่มคอร์ด การบรรเลงแบบเมโลดิกฟิลอน การบรรเลงแบบฮาโมนิกฟิลอน การบรรเลงแบบเคาน์เตอร์เมโลดี สีสันทางดนตรีที่พบ เน้นเครื่องทำนองหลักโดยเครื่องเป่าพบการใช้เครื่องขับเสียงของทรัมเป็ตและทรอมโบน และการผสมวงนำเครื่องดนตรีวงออร์เคสตราเข้ามาร่วมบรรเลง

แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยดังภาพประกอบที่ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลโดยการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แผ่นบันทึกเสียง โน้ตเพลง เอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์ กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลชั้นปฐมภูมิ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นจากโน้ตเพลง เกียรตินิยมที่เรียบเรียงไว้สำหรับบรรเลงด้วยวงดุริยางค์เครื่องลม แผ่นบันทึกเสียง และบทสัมภาษณ์ของวิจิตร จิตรรังสรรค์
2. แหล่งข้อมูลชั้นทุติยภูมิ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ ตำรา งานวิจัย วิทยานิพนธ์ วารสาร บทความทางวิชาการ และฐานข้อมูลในอินเทอร์เน็ต

การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ดังนี้

1. การเตรียมการ ได้วางแผนนัดหมายและเตรียมการสัมภาษณ์จิตรรังสรรค์ โดยเตรียมหัวข้อในการสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ คำถามที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น ประวัติและผลงาน แนวคิดในการเรียบเรียงเสียงประสาน แนวคิดในการทำงาน เป็นต้น
2. การดำเนินการ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ โดยใช้คำถามที่ได้เตรียมไว้และคำถามอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย โดยได้ทำการบันทึกเสียงตลอดเวลาระหว่างการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียง

การจำแนกและจัดกระทำข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ แล้วทำการรวบรวมแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาจัดหมวดหมู่เพื่อง่ายต่อการวิเคราะห์ และทำการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติและผลงานของจิตร รังสรรค์
2. ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีดนตรีและการวิเคราะห์
3. ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียบเรียงเสียงประสาน
4. ข้อมูลเกี่ยวกับบทเพลงเกียรติก

การลำดับและตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยทำการลำดับและตรวจสอบข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับจิตร รังสรรค์ เพลงเกียรติก และการเรียบเรียงเสียงประสานสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวมมาวิเคราะห์ตามหัวข้อ ดังนี้

1. ศึกษาประวัติของวิจิตร จิตรังสรรค์
 - 1.1 ประวัติส่วนตัว
 - 1.2 ประวัติด้านดนตรีและผลงาน
 - 1.3 แนวคิดและแรงบันดาลใจในการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลง

เกียรติก

2. การวิเคราะห์บทเพลง จำนวน 13 เพลง ได้แก่ เพลงชาติ เพลงสรรเสริญเสียป่า เพลงสยามมานุสติ เพลงพม่าประเทศ เพลงกราวกีฬา เพลงคลื่นกระทบฝั่ง เพลงศรีอยุธยา เพลงสดุดีมหาราชา เพลง Erinnerung an Dresden เพลงสาธุการ เพลงมหาฤกษ์ เพลงมหาชัย และเพลงสรรเสริญพระบารมี ผู้วิจัยเลือกวิเคราะห์บทเพลงตามองค์ประกอบสำคัญของดนตรี โดยใช้หัวข้อดังนี้

- 2.1 เนื้อดนตรี (Musical texture)
- 2.2 สังกีตลักษณ์ (Musical form)
- 2.3 ทำนอง (Melody)
- 2.4 จังหวะ (Rhythm)
- 2.5 เสียงประสาน (Harmony)
- 2.6 ประโยคเพลง (Phrase)
- 2.7 สีสันทของเสียง (Tone color)

การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลรายงานการวิจัยด้วยการเขียนแบบพรรณนาวิเคราะห์ และสรุปผลการวิจัยพร้อมทั้งอภิปรายและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ จากการศึกษาชีวประวัติ และผลงาน และศึกษาการเรียบเรียงเสียงประสาน บทเพลงเกียรตินิยมสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมของวิจิตร จิตเรีงสรรค์ สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ด้านชีวประวัติและผลงาน

1. ประวัติส่วนตัว วิจิตร จิตเรีงสรรค์ เกิดเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2499 ภูมิลำเนาอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ฐานะทางครอบครัวในวัยเด็กอยู่ในระดับปานกลาง ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาที่โรงเรียนวัดสุทธิวาราม และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันอายุ 57 ปี มีบุตรจำนวน 2 คน และธิดาจำนวน 1 คน

2. ประวัติด้านดนตรีและผลงาน วิจิตร จิตเรีงสรรค์ ได้เริ่มเล่นดนตรี โดยการเป็นสมาชิกวงโยธวาทิตของโรงเรียนวัดสุทธิวารามในตำแหน่งคลาริเน็ต และเริ่มมีความสนใจในการเรียบเรียงเสียงประสาน และเริ่มฝึกฝนการเรียบเรียงเสียงประสานตั้งแต่สมัยมัธยม ในระดับอุดมศึกษาได้เข้าเป็นสมาชิกของวงดนตรี CU Band และได้ศึกษาทฤษฎีดนตรีตะวันตกอย่างจริงจัง และได้มีโอกาสเรียนกับ แมนรัตน์ ศรีกรานนท์ ที่โรงเรียนดนตรีสยามกลการจากการเข้าร่วมโครงการพัฒนา ดนตรีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในช่วงนี้เองที่วิจิตร จิตเรีงสรรค์ได้สร้างงาน เรียบเรียงเสียงประสานเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ระหว่างที่ศึกษาอยู่ที่จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย วิจิตร จิตเรีงสรรค์ ได้ทำงานเกี่ยวกับดนตรีเพื่อหาเลี้ยงชีพด้วยการ ทำทรานสโพลิชันโน้ตเพลงให้กับนักดนตรีในยุคนั้น เช่น ปราจีน ทรงเผ่า วิรัช อยู่ถาวร เป็นต้น

เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีได้ทำงานในวง The Yamaha Sound ในตำแหน่งนักเรียบเรียงเสียงประสานและนักทอมโบน จากนั้นได้ทำงาน

ที่ค่ายเพลงคีตาในตำแหน่งผู้ควบคุมการผลิตอัลบั้มต่าง ๆ ของศิลปินในค่าย เช่น เฉลียง เยื่อไม้ หนุ่มเสก พงษ์พัฒน์ วชิรบรรจง เป็นต้น และเป็นนักดนตรีอาชีพในช่วงกลางคืนโดยร่วมวงกับปิยะ โกสินันท์ ในตำแหน่งกีตาร์เบสอีกด้วย

ในเวลาต่อมาเมื่อวงดนตรีและค่ายเพลงยุบลง จึงได้ผันตนเองไปเป็นอาจารย์พิเศษที่วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยสอนในวิชาที่เกี่ยวกับทฤษฎีดนตรีหรือการเรียบเรียงเสียงประสาน การทำงานในวงการการศึกษาจึงกลายเป็นอีกอาชีพหนึ่งของ วิจิตร จิตรังสรรค์ เขาได้รับการเชิญให้เป็นวิทยากรและอาจารย์พิเศษจากหลายสถาบัน ซึ่งเกี่ยวกับการให้ความรู้ด้านการเรียบเรียงเสียงประสาน จากการสั่งสมประสบการณ์การเรียบเรียงเสียงประสานและทำงานด้านดนตรี จึงทำให้ วิจิตร จิตรังสรรค์ได้รับความไว้วางใจจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการว่าจ้างให้เรียบเรียงเสียงประสานเพลงอีกมากมาย

ปัจจุบัน วิจิตร จิตรังสรรค์ ยังคงทำงานเป็นนักเรียบเรียงเสียงประสานเป็นอาชีพหลักและทำงานเป็นอาจารย์พิเศษที่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และที่คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และเป็นสมาชิกวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพในตำแหน่งกีตาร์เบส และเรียบเรียงเสียงประสานให้กับวงดุริยางค์ซิมโฟนีกรุงเทพและวงเฉลิมราชย์ในโอกาสต่าง ๆ อีกด้วย

ผลงานของวิจิตร จิตรังสรรค์มีอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ผลงานที่โดดเด่นและทำให้เป็นที่รู้จักจะอยู่ในช่วง พ.ศ. 2533-2548 ดังนี้ ประพันธ์เพลงทองอ่อน ซึ่งใช้ในการแข่งขันดนตรีประเภทดุริยางค์เครื่องลม ณ ประเทศสิงคโปร์ เรียบเรียงเสียงประสานเพลงเกียรติยศสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลม โดยวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เรียบเรียงเพลงพระราชินีพญสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมบันทึกเสียงโดย The North Texas University Symphonic Band เรียบเรียงเพลง Asian Games Display Tune ในการแข่งขันกีฬา Asian Games ครั้งที่ 13 ณ กรุงเทพมหานคร เรียบเรียงเพลงพระราชินีพญสำหรับวงดุริยางค์เครื่องลมและวงบิกแบนด์ จัดทำโดยคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ เรียบเรียงเพลงสำคัญของ

แผ่นดินสำหรับวงบิกแบนด์บันทึกเสียงในความดูแลของคณะกรรมการเอกลักษณ์แห่งชาติ

3. แนวคิดและแรงบันดาลใจ วิจิตร จิตรังสรรค์เริ่มสนใจในการเรียบเรียงเสียงประสานมาตั้งแต่สมัยเรียนมัธยม จากคำถามที่เกิดขึ้นกับตนเองว่า ทำไมเครื่องดนตรีแต่ละชิ้นจึงบรรเลงไม่เหมือนกัน ทำให้สนใจศึกษาทฤษฎีดนตรีสากล และลองเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยที่ยังไม่มีความรู้ในด้านเสียงประสานมากนัก แต่ใช้การจดจำโมทิฟ และแนวทำนองของบทเพลงที่ชื่นชอบมาเรียบเรียงอย่างลองผิดลองถูกเรื่อยมาจนกระทั่งมีความรู้ ความเข้าใจและสั่งสมประสบการณ์จนทำให้สามารถเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงได้เป็นอย่างดี

ในการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรติก้องทั้ง 13 เพลง วิจิตร จิตรังสรรค์ ได้แรงบันดาลใจมาจากเพลงที่เคยฟังมาตั้งแต่วัยเยาว์ นำมาเรียบเรียงโดยคงลักษณะเดิมของบทเพลงและเพิ่มเติมสิ่งใหม่ที่ตนเองชื่นชอบเข้ารวมกัน อย่างเช่น การแต่งทำนองสอดประสาน การเพิ่มคอร์ดประดับ เป็นต้น ซึ่งวิจิตร จิตรังสรรค์ ทำงานอยู่ในแนวคิดที่ว่าคุณภาพต้องมาอันดับแรก เขาจะต้องทำงานออกมาให้สมบูรณ์มากที่สุด แม้ว่าเหนื่อยขนาดไหนก็ต้องมีสมาธิในการตรวจทานงานให้เรียบร้อย จะไม่ยอมให้ความผิดพลาดมารบกวนใจ ถ้าเจอจุดผิดที่ใดต้องรีบแก้ทันที ทำให้ผลงานของเขามีมาตรฐานสร้างความน่าพอใจให้กับตนเองได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต้องแลกกับความเหนื่อย เพราะงานเรียบเรียงเสียงประสานเกือบทุกชิ้นมักขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของเวลา บางงานให้เวลาในการเรียบเรียงน้อยมาก แต่ก็ต้องทำออกมาให้ได้ เพราะต้องคำนึงผู้บรรเลงเสมอ ถ้าหากรีบทำแล้วงานออกมาไม่ดี ส่งผลให้นักดนตรีไม่สามารถบรรเลงได้ หรือนักร้องไม่สามารถร้องได้ จะทำให้เกิดความเสียหายเป็นอย่างมาก วิจิตร จิตรังสรรค์จึงใช้แนวคิดนี้เป็นหลักในการทำงานเสมอ

ด้านการวิเคราะห์บทเพลง

1. เนื้อดนตรี เพลงเกียรติก้องทั้งหมดจำนวน 13 เพลง มีเนื้อดนตรีเป็นแบบโฮโมโฟนี และพบว่าในบางเพลงจะมีการแต่งทำนองสอดประสานเพิ่มเติมเข้าไป

ในท่อนที่ต้องย้อนกลับมาบรรเลงอีกครั้ง เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซากจำเจ และในบางเพลงจะมีการแปรทำนองควบคู่กับแนวทำนองหลักโดยเฉพาะเพลงที่มีสำเนียงของเพลงไทย ได้แก่ เพลงคลื่นกระทบฝั่ง เพลงกราวกีฬา และเพลงสาธูการ เพื่อสร้างความหลากหลายในการประสานเสียงทางแนวนอน

ตารางที่ 1 สรุปการวิเคราะห์เนื้อดนตรี

ลำดับ	เนื้อดนตรี (Musical texture)	บทเพลง
1.	โฮโมโฟนี	ทุกบทเพลง
2.	ทำนองสอดประสาน	เพลงสยามมานุสติ, เพลงกราวกีฬา, เพลงคลื่นกระทบฝั่ง, เพลงสดุดีมหาราชา, เพลง Erinnerung an Dresden
3.	มีลักษณะแบบเฮเทอโรโฟนี	เพลงสาธูการ

2. สังคีตลักษณ์ เพลงเกียรตินัยจำนวน 13 เพลง พบว่าเพลงที่มีสังคีตลักษณ์ตอนเดียว ได้แก่ เพลงชาติ เพลงสาธูการ เพลงมหาฤกษ์ เพลงมหาชัย เพลงสรรเสริญพระบารมี เพลงที่มีสังคีตลักษณ์สองตอน ได้แก่ เพลงสรรเสริญเสือป่า เพลงกราวกีฬา เพลงคลื่นกระทบฝั่ง เพลงศรีอยุธยา เพลงสดุดีมหาราชา เพลงสาธูการ ส่วนเพลงที่มีสังคีตลักษณ์สามตอน ได้แก่ เพลงสยามมานุสติ เพลงพม่าประเทศ จะมีเพลง Erinnerung an Dresden ที่มีสังคีตลักษณ์สี่ตอน ตามรูปแบบเพลงมาร์ชของคนตรีตะวันตก

ตารางที่ 2 สรุปการวิเคราะห์องค์ลักษณะ

ลำดับ	องค์ลักษณะ (Musical form)	บทเพลง
1.	ตอนเดียว (One-part form)	เพลงชาติ, เพลงสาธุการ, เพลงมหาฤกษ์, เพลงมหาชัย, เพลงสรรเสริญพระบารมี
2.	สองตอน (Two-part form)	เพลงสรรเสริญเสือป่า, เพลงกราวก็หา, เพลงคลื่นกระทบฝั่ง, เพลงศรีอยุธยา, เพลงสดุดีมหาราชา
3.	สามตอน (Three-part form)	เพลงสยามมานูสติ, เพลงพม่าประเทศ
4.	สี่ตอน (Four-part form)	เพลง Erinnerung an Dresden

3. ทำนอง บทเพลงเกียรตินิยมส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนบันไดเสียง พบว่ามีเพียง 2 เพลง เท่านั้น ที่มีการเปลี่ยนบันไดเสียง ได้แก่ เพลงสดุดีมหาราชา และ เพลง Erinnerung an Dresden โครงหลักของทำนองในเพลงเกียรตินิยมพบว่าการใช้โน้ตในบันไดเสียงทั้ง 7 ตัว จะมีเพลงพม่าประเทศ เพลงศรีอยุธยา เพลงมหาฤกษ์ เพลงสรรเสริญพระบารมี ที่โครงหลักของทำนองมีการใช้โน้ตในบันไดเสียง 6 ตัว และ เพลงกราวก็หาที่โครงหลักของทำนองมีการใช้โน้ตเพียง 5 ตัว ซึ่งเรียกว่าบันไดเสียงเพนทาโทนิค (Pentatonic scale) เช่นเดียวกับเพลงสดุดีมหาราชาในตอนแรกที่มีโครงหลักของทำนองในลักษณะนี้

ตารางที่ 3 สรุปการวิเคราะห์ทำนอง

บันไดเสียง	โครงหลักของทำนอง	บทเพลง
B ^b major scale	B ^b C D E ^b F G A B ^b C D E ^b F G A B ^b C D E ^b F G B ^b C D E ^b F G B ^b C D E ^b F G A B ^b C D E ^b F G A	เพลงชาติ เพลงสยามมานุสติ เพลงพม่าประเทศ เพลงคลื่นกระทบฝั่ง เพลงสาธุการ เพลงมหาชัย
C major scale	C D E F G A	เพลงสรรเสริญพระบารมี
E ^b major scale	E ^b F G A ^b B ^b C	เพลงมหาฤกษ์
F major scale	F G A B ^b C D E F G A C D	เพลงสรรเสริญเสือป่า เพลงกราวกีฬา
G major scale	G A B C D E	เพลงศรีอยุธยา
B ^b major scale, E ^b major scale E ^b major scale, A ^b major scale	B ^b C D E ^b F G A E ^b F G A ^b B ^b C D E ^b F G B ^b C A ^b B ^b C D ^b E ^b F G	เพลง Eninerung an Dresden เพลงสดุดีมหาราชา

4. จังหวะ อัตราจังหวะที่ใช้ในเพลงเกียรตินิยมทั้ง 13 เพลง ประกอบไปด้วย อัตราจังหวะ 2/2 อัตราจังหวะ 2/4 และอัตราจังหวะ 4/4 อัตราความเร็วส่วนใหญ่มีความเร็วคงที่จนจบเพลง จะมีบางเพลงที่มีการยืดจังหวะให้ช้าลงในช่วงท้าย ในเพลงสาธุการจะมีการใช้ 2 อัตราความเร็ว แต่ก็ไม่แตกต่างกันมากนัก ส่วนเพลงที่มีการเปลี่ยนอัตราความเร็วอย่างชัดเจน คือ เพลงสดุดีมหาราชา ที่มีจังหวะช้าและจังหวะปานกลาง

ตารางที่ 4 สรุปการวิเคราะห์จังหวะ

ลำดับ	จังหวะ	บทเพลง	อัตราความเร็ว	รูปแบบจังหวะ
1.	2/2	เพลงกราวกีฬา เพลงคลื่นกระทบฝั่ง เพลง Eninerung an Dresden	92 BPM 100 BPM 120 BPM	March March March
2.	2/4	เพลงสยามมานุสติ เพลงพม่าประเทศ เพลงสาธการ เพลงมหาฤกษ์	100 BPM 105 BPM 60, 80 BPM 108 BPM	March March - March
3.	4/4	เพลงชาติ เพลงสรรเสริญเสือป่า เพลงสดุดีมหาราชา เพลงศรีอยุธยา เพลงมหาชัย เพลงสรรเสริญ พระบารมี	92 BPM 72 BPM 98, 100 BPM 60 BPM 90 BPM 72 BPM	Slow march - March - - -

5. เสียงประสานในการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรตินี้ วิจิตร จิตรังสรรค์ ได้มีการใช้คอร์ดหลายชนิด ได้แก่ คอร์ดเมเจอร์ คอร์ดไมเนอร์ คอร์ดดิมินซ์ คอร์ดออกเมนต์ คอร์ดทบเจ็ดโดมิแนนท์ คอร์ดทบเจ็ดไมเนอร์ ซึ่งคอร์ดดังกล่าวมีทั้งการใช้ในรูปแบบพื้นต้น รูปพลิกกลับขั้นที่หนึ่ง รูปพลิกกลับขั้นที่สอง และรูปพลิกกลับขั้นที่สาม การใช้คอร์ดในกฎแจเสียงเพื่อทำหน้าที่ต่าง ๆ พบว่ามีการใช้คอร์ดหลัก คอร์ดรอง คอร์ดโดมิแนนท์ คอร์ดโดมิแนนท์ระดับสอง คอร์ดโครมาติก มีเดียโน โน้ตนอกคอร์ดที่พบมีทั้งหมด 7 ประเภท ได้แก่ โน้ตผ่าน (Passing note) โน้ตเคียง (Neighboring note) โน้ตพิง (Appoggiatura) โน้ตแขวน (Suspension) โน้ตล้ำ (Anticipation) โน้ตหลีก (Escape note) โน้ตสลับ (Changing note)

ตารางที่ 5 สรุปการวิเคราะห์เสียงประสาน

ลำดับ	บทเพลง	Diatonic chord		Chromatic chord		
		Primary chord	Secondary chord	Secondary dominant	Borrowed chord	Other chord
1	เพลงชาติ	✓	-	✓	-	Chromatic mediant
2	เพลงสรรเสริญเสียป่า	✓	✓	✓	-	Augmented
3	เพลงสยามมานุสติ	✓	✓	✓	-	-
4	เพลงพม่าประเทศ	✓	✓	✓	✓	-
5	เพลงกราวกีฬา	✓	✓	✓	-	Chromatic mediant
6	เพลงคืนถิ่นกระทบฝั่ง	✓	✓	✓	-	Chromatic mediant
7	เพลงศรีอยุธยา	✓	✓	✓	✓	-
8	เพลงสดิ์มหาราช	✓	✓	✓	-	-
9	เพลง Erinnerung an Dresden	✓	-	✓	-	-
10	เพลงสาธการ	✓	✓	✓	-	-
11	เพลงมหาฤกษ์	✓	✓	✓	-	-
12	เพลงมหาชัย	✓	✓	✓	✓	-
13	เพลงสรรเสริญพระบารมี	✓	✓	✓	-	Chromatic mediant, Augmented

6. ประโยคเพลง ในเพลงเกียร์ดีย์คทั้ง 13 เพลงนั้น มีการใช้เทคนิคซีเควนซ์เพื่อพัฒนาประโยคเพลงมากที่สุด เคเดนซ์ที่พบ คือ เคเดนซ์ชนิดปิดแบบสมบูรณ์ (Perfect authentic cadence) เคเดนซ์ชนิดปิดแบบไม่สมบูรณ์ (Imperfect authentic cadence) เคเดนซ์กึ่งปิด (Plagal cadence) เคเดนซ์เปิด (Half cadence) และเคเดนซ์ขัด (Deceptive cadence)

ตารางที่ 6 สรุปการวิเคราะห์ประโยคเพลง

ลำดับ	บทเพลง	Perfect authentic cadence	Imperfect authentic cadence	Plagal cadence	Half cadence	Deceptive cadence
1	เพลงชาติ	✓	-	✓	✓	-
2	เพลงสรรเสริญเสือป่า	✓	✓	-	✓	✓
3	เพลงสยามมานุสติ	✓	-	-	✓	-
4	เพลงพม่าประเทศ	✓	✓	✓	-	-
5	เพลงกราวกีฬา	-	✓	-	✓	-
6	เพลงคลื่นกระทบฝั่ง	✓	✓	✓	-	-
7	เพลงศรีอยุธยา	✓	✓	✓	✓	-
8	เพลงสดุดีมหาราชา	✓	✓	✓	✓	-
9	เพลง Erinnerung an Dresden	✓	✓	-	✓	-
10	เพลงสาธการ	✓	-	-	✓	-
11	เพลงมหาฤกษ์	✓	✓	-	✓	-
12	เพลงมหาชัย	✓	-	✓	✓	-
13	เพลงสรรเสริญพระบารมี	✓	-	-	✓	-

7. สีสันของเสียง มีการกำหนดให้เครื่องดนตรีแต่ละแนวเสียงทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ คือ แนวโซปราโนจะมีบทบาททั้งการบรรเลงทำนองหลักและการคลอเสียงเป็นแนวประสานหรือแนวพื้นหลัง แนวอัลโตมีบทบาทสำคัญคือการคลอเสียงด้วยการประสานเสียงเป็นแนวพื้นหลังแต่ก็สามารถทำหน้าที่บรรเลงทำนองสอดประสานและทำนองหลักได้ด้วย แนวเทเนอร์มีบทบาทสำคัญคือบรรเลงทำนองสอดประสานและการคลอเสียงด้วยกระสวนจังหวะ อีกทั้งยังบรรเลงทำนองหลักอีกด้วย แนวเบสกับกลุ่มเครื่องประกอบจังหวะทำหน้าที่เป็นแนวพื้นหลังด้วยการคลอเสียงด้วยกระสวนจังหวะ แต่ก็มีในบางช่วงที่แนวเบสมีบทบาทในการบรรเลงทำนองหลัก

สรุปและวิจารณ์ผล

จากการวิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรตินิยม: วงดุริยางค์เครื่องลมของ วิจิตร จิตรังสรรค์ พบว่า วิจิตร จิตรังสรรค์ มีการเรียบเรียงเสียงประสานที่เคร่งครัด ซึ่งเคร่งครัดในที่นี้ได้หมายถึง การเคร่งครัดอยู่ในกรอบโดยไม่มีความคิดสร้างสรรค์ แต่หมายถึงการคงไว้ซึ่งสิ่งที่ติดอยู่แล้ว และมีการรังสรรค์สิ่งใหม่เพิ่มเติมให้เกิดความไพเราะเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ซึ่งทำให้เมื่อฟังเพลงแล้วไม่เกิดความรู้สึกที่ไม่คุ้นเคย หากยังจะทำให้เกิดความประหลาดใจ เพราะมีแนวเสียงใหม่คอร์ดนใหม่เกิดขึ้น ควบคู่กับแนวทำนองเดิมซึ่งล้วนเป็นแนวทำนองที่อยู่ในสังคมไทยมานาน นับเป็นการผสมผสานสิ่งเก่าเข้ากับสิ่งใหม่ได้อย่างลงตัว ซึ่งผู้ที่ทำแบบนี้ได้จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ด้านทฤษฎีดนตรี ด้านการเรียบเรียงเสียงประสาน และด้านการปฏิบัติดนตรี เพื่อที่จะรู้ความสามารถของเครื่องดนตรีและความสามารถของผู้บรรเลง เพราะจะไม่ทำให้บทเพลงยากเกินไปสำหรับการบรรเลงโดยเยาวชน ผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรตินิยม: วงดุริยางค์เครื่องลมของ วิจิตร จิตรังสรรค์ ชุดนี้ จึงเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะเป็นตัวอย่างที่ดีในการศึกษาการเรียบเรียงประสานสำหรับผู้สนใจต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรติก้อง: วงดุริยางค์เครื่องลมของ วิจิตร จิตรังสรรค์ ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการศึกษาผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานอื่น ๆ อีก คือ

1. ศึกษาผลงานการเรียบเรียงเสียงประสานของ วิจิตร จิตรังสรรค์ ในแนวเพลงอื่น ๆ เช่น แนวแจ๊ซ แนวลูกกรุง แนวลูกทุ่ง ดนตรีร่วมสมัย เป็นต้น
2. ศึกษาผลการเรียบเรียงเสียงประสานของ วิจิตร จิตรังสรรค์ สำหรับวงดนตรีอื่น ๆ เช่น วงลูกทุ่ง วงบิกแบนด์ วงขับร้องประสานเสียง วงดุริยางค์ เป็นต้น
3. ศึกษาการเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงเกียรติก้องของนักเรียบเรียงเสียงประสานคนอื่น เพื่อทราบถึงแนวทางการสร้างสรรค์ของแต่ละคน

เอกสารอ้างอิง

- วิทยาลัยดุริยางคศิลป์. มหาวิทยาลัยมหิดล. (2537). **เพลงเกียรติก้องสำหรับวงดุริยางค์เครื่องเป่า**. นครปฐม: วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยฯ.
- วิรัตน์ เลียงสมบูรณ์. (2541). **การเรียบเรียงเพลงสำหรับวงโยธวาทิต**. กรุงเทพฯ: ที.พี.พรินท์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). **วงโยธวาทิต**. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานฯ.
- สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. (2551). **คู่มือเพลงสำคัญแห่งแผ่นดิน**. กรุงเทพฯ: เซเว่น พรินต์ติ้ง กรุ๊ป.
- อัศวิน นาคี. (2553). **วิเคราะห์การเรียบเรียงเสียงประสานเพลงของวิจิตร จิตรังสรรค์**. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- White, J. D. (1976). **The Analysis of Music**. New Jersey. Prentice-Hall.